

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/107/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215207761
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4215207761.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v exekučnej veci oprávneného: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, (pôvodný oprávnený PRO CIVITAS s. r. o., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464) zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava proti povinnej: L. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, J., o vymoženie 454,74 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č.k. 13Er/675/2015-20 zo dňa 21.septembra 2017 v znení dopĺňacieho uznesenia č.k. 13Er/675/2015-37 zo dňa 19.septembra 2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Kálmána Mikszatha 268, 979 01 Rimavská Sobota, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2, § 243d ods.1,2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len "Exekučný poriadok"), § 2 písm. a), b), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 53, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu, na základe čoho dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je treba zamietnuť.

2. Spísaním návrhu na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom dňa 15.03.2015 pôvodný oprávnený(PRO CIVITAS a.s.) žiadal, aby súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie v neprospech povinnej a vymožením pohľadávky s prísl. a trov exekúcie. Exekučným titulom v tomto konaní bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. PC-A/0913/0438 ktorý vydal dňa 14.11.2014 Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ a.s., so sídlom v Bratislave.

3. Súd najskôr preskúmal exekučný titul z formálnej ako aj materiálnej stránky. Z formálnej stránky skúmal, či exekučný titul v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, má všetky formálne náležitosti, ktoré vyžaduje § 34 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK) a z materiálnej stránky, či exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, má splnené všetky hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke.

4. Súd prvej inštancie pri preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu pôvodného oprávneného, exekučného titulu a priloženej zmluvy o úvere zistil, že povinná uzavrela so spoločnosťou Poštová

banka, a.s. (právny predchodca pôvodného oprávneného) dňa 26.07.2007 zmluvu o osobnom účte v ktorej v článku 5 zmluvy s názvom Záverečné ustanovenia sa v bode 4 nachádza rozhodcovská doložka v nasledovnom znení: "Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a.s.. Rozhodnutie bude pre obidve zmluvné strany konečné a záväzné."

5. Súd dospel k názoru, že v danom prípade nemožno rozhodcovskú doložku považovať za platne uzavretú. Formulácia predloženej rozhodcovskej doložky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Skonštatoval, že na vznik rozhodcovskej zmluvy sa vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z listín predložených pôvodným oprávneným nevyplývalo, že by príslušný zamestnanec Poštovej banky, a.s. najprv s odbornou starostlivosťou poučil povinnú a nechal jej priestor na rozhodnutie a voľbu. Povinná teda zjavne nebola kvalifikovane poučená o závažných dôsledkoch rozhodcovského konania. Pôvodný oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá - ktorá voľba konkrétne znamená. Súd prvej inštancie skonštatoval, že nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinná nemala možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o úvere, ani rozhodcovskej doložky, nemožno považovať rozhodcovskú doložku za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Rozhodcovskú doložku preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

6. Konštatoval, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúvaní toho, či je predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zamerlal najmä na zistenie, či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ust. súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti napadnutého uznesenia.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý žiadal uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zmeniť a vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že súd v zmysle ust. § 44 ods. 2 prvá a druhá veta Exekučného poriadku je oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, pričom nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny, ako napr. zmluvu o úvere. V danom prípade tak súd prvej inštancie nie je oprávnený vo veci konať, či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku, ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Mal za to, že exekučný súd je oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 zákona o rozhodcovskom konaní, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, podľa § 227 CSP. Navyše právny nástupca Poštovej banky, a.s. bol povinný postupovať v súlade s ustanoveniami rozhodcovského zákona, pričom Poštová banka, a.s. postupovala v súlade s ust. § 93b) zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je daná klientovi možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol je podľa názoru oprávneného prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatne nové dokazovanie skutkového stavu, k čomu sa nemal možnosť vyjadriť, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Okrem toho postupom súdu prvej inštancie bol porušený princíp rovnosti účastníkov

konania, keďže bez toho, aby bol povinný urobiť akýkoľvek právny úkon, ho nezákonne zvýhodňuje len na základe jeho postavenia. Exekučný súd tak nahrádza pasivitu povinného. Záverom dodal, že exekučný súd mu svojím postupom znemožnil uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

8. Následne súd prvej inštancie dopĺňajúcim uznesením č.k. 13Er/675/2015-37 zo dňa 19.septembra 2018 rozhodol, že výrok uznesenia sp. zn. 13Er/675/2015 zo dňa 21.septembra 2017 sa dopĺňa o ďalší výrok, v zmysle ktorého, v konaní pokračuje s právnym nástupcom oprávneného: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 47 967 692.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

10. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 1. júla 2016 v ustanoveniach § 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

11. Podľa § 9a ods. 1, 2, 3, 4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentrácii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

16. Z obsahu spisu ďalej zistil, že predmetné exekučné konanie sa začalo dňa 30.03.2015, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh pôvodného oprávneného zo dňa 15.03.2015 na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, a to rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a.s., so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, zo dňa 14.11.2014 sp. zn. PC-A/0913/0438, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2014 a vykonateľnosť dňa 23.12.2014. Následne súdny exekútor podaním zo dňa 14.04.2015 (doručeným súdu prvej inštancie dňa 28.04.2015) požiadal príslušný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe vyššie označeného exekučného titulu. Súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie, ktorým rozhodol, tak ako je uvedené vo výroku.

17. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutej časti rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

18. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že zmluva o osobnom účte zo dňa 26.07.2007 uzatvorená

medzi Poštovou bankou, a.s. a povinnou je spotrebiteľskou zmluvou, uzatvorenou štandardným formulárovým systémom. V ustanovení § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka je stanovené, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Z úverovej zmluvy a z výpisu z obchodného registra Poštovej banky, a.s. je zrejmé, že veriteľ, v tomto spore Poštová banka, a.s., bola osobou, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinná, bola osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa.

19. V tejto súvislosti odvolací súd dodal, že v danej veci si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi na základe rozhodcovskej doložky v zmluve o osobnom účte uzatvorenej dňa 26.07.2007. S poukazom na uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo 122/2011 vyplýva, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

20. Odvolací súd poukazuje na znenie článku 5 zmluvy s názvom Záverečné ustanovenia, bod 4, v ktorom sa nachádza rozhodcovská doložka v nasledovnom znení: "Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a.s.. Rozhodnutie bude pre obidve zmluvné strany konečné a záväzné."

21. V súvislosti s rozhodcovskou doložkou a na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza i s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 02. 2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19, že rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť legitimitu exekučného titulu nebola v predmetnej veci spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej formulárovej spotrebiteľskej zmluvy o osobnom účte a tento právny vzťah teória i prax považujú za nerovnovážny. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. S poukazom na uvedené potom treba považovať túto rozhodcovskú doložku bez ohľadu na jej formu a znenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti ho v neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky potom odporuje dobrým mravom. Plnenie z neprijateľnej podmienky je plnením právom nedovoleným a štát musí bezvýhradne odmietnuť ochranu takýmto plneniam.

22. S poukazom na uvedené zistenia je potom potrebné konštatovať, že predložený exekučný titul je materiálne nevykonateľný, nakoľko rozhodcovská doložka uvedená v samotnej zmluve o osobnom účte je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom absencia tejto vlastnosti spôsobuje v predmetnej veci neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonávaní exekúcie. Na závere o neplatnosti predmetnej rozhodcovskej doložky nemení nič ani námietka odvolateľa, že predložením rozhodcovskej doložky si plnil len svoju povinnosť, vyplývajúcu mu z ust. § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, za čo ho nemožno v predmetnom exekučnom konaní sankcionovať. Exekučný súd vyššie uvedené nedostatky zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, preto správne postupoval podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov a žiadosť súdneho exekútora zamietol.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).